

AAFJE is een Friese variant van AVA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Waarschijnlijk door babytaal sterk verkorte naam; kan op verschillende manieren worden herleid:

- 1] Verkorte vorm van Afra = 'Afrikaanse' (dus 'negerin'): zie aldaar.
- 2] Een verkorte vrouwelijke vorm van de mannen naam Ave (zie aldaar). Wellicht samentrekking van een naam die begon met 'Alf-' = bovenaards niet-goddelijk wezen. (Vgl. de populaire t.v.-serie 'Alf').
- 3] Verkorte vorm van het Saksische 'aval' = 'kracht'.
- 4] Vrouwelijke vorm van het Oud-Saksische 'Aba-' = 'man' of 'echtgenoot'. Ligt misschien toch niet zo voor de hand.
- 5] In Engelstalige gebieden ook beschouwd als variant van Eva.
- 6] Petrus Ribadineira & Heribertus Rosweyde voegen aan hun 'Generale Legende der Heylighen enz.' Antwerpen 1690 deel 2 een aanhangsel toe, waarin zij typisch Nederlandse namen van dat moment (eind 17e eeuw!) proberen te herleiden tot namen van bestaande heiligen. Daarin brengen zij **Ava** en **Ave** onder bij de heilige Euphemia.
- 7] Halverwege 20 eeuw vooral populair in Engelstalige landen, mede door filmster Ava Gardner (* 1922); wellicht verband houdend met 'avis' = 'vogel (Latijn).

*

Avia (ook **Advisa**, **Avé**, **Avina** of **Evé**) **van Keulen**, Duitsland; volgens legendarische overlevering martelares met Ursula + 11000 maagden; † **453(?)**.

Feest 2 & 21 (oude kalender van Vannes) mei & **21 oktober**.

Over Ursula en haar elfduizend maagden is veel geschreven. Wat is historisch en wat niet? Het grote aantal martelaressen bijvoorbeeld: historisch? De geschiedenis weet te vertellen dat tijdens de grote volksverhuizingen Angelen van Brittannië naar Bretagne vluchtten; anderen voeren de Rijn op om bij Keulen in handen te vallen van de oprukkende Hunnen. Dit zou het historisch kader kunnen vormen rond de legende van Sint Ursula. Maar ook over dat historisch kader zijn de geleerden het niet eens. Wel is het zeker dat in de nabijheid van Keulen enorme massagraven uit de 4e à 5e eeuw is gevonden. Bovendien is er een opschrift bekend uit diezelfde tijd, dat zich thans bevindt tegen de zuidwand van het koor van de Sint-Ursulakerk te Keulen; het vermeldt dat een Keulse burger een kapel liet oprichten op de plaats "waar heilige maagden hun bloed vergoten hebben omwille van Christus". Al deze losse elementen zijn ook weer terug te vinden in de legende van Sint Ursula.

Zij zou een Normandische of Bretonse prinses zijn geweest die ten huwelijk werd gevraagd door een Saksische prins, woonachtig in Brittannië (vgl. Angel-Saksen). Zij stemde erin toe op voorwaarde dat hij zich tot Christus zou bekennen, en dat zij met haar vriendinnen eerst een pelgrimstocht naar Rome mocht maken.

Zo ging zij op weg met elfduizend gezellinnen; daarbij voegde zich een aantal ridders en edelen die megingen als lijfwachten van de vrouwen. Zij togen naar de paus, Cyriacus geheten. Deze was zo onder de indruk van het enthousiasme dat de jonge vrouwen uitstraalden, dat hij de stoel van Petrus achterliet en zich in haar gevolg schaarde. Zijn voorbeeld werd weer gevolgd door talloze andere kerkelijke geestelijken en religieuzen. De achterblijvende Romeinse prelaten waren zo verbolgen dat zij Cyriacus' naam uit alle boeken en kronieken schraptten; nergens mocht hij nog aangetroffen worden. Hoe grondig dat is gebeurd, blijkt uit het feit dat ons uit de geschiedenis geen paus Cyriacus bekend is. De aanstaande bruidegom van Ursula werd door een engel gewaarschuwd dat zij hem nabij Keulen tegemoet zou komen. Zij op haar beurt kreeg dezelfde boodschap te horen. Maar toen ze te Keulen arriveerden, waren daar juist de troepen van de heidense Hunnen gelegerd. Hun aanvoerder, Attila, begeerde nu de wonderschone Ursula als vrouw. Maar zij weigerde. Om haar tot andere gedachten te brengen, liet hij alle maagden doodschieten. Tenslotte beloofde hij Ursula dat hij haar zou sparen, als zij zijn vrouw wilde worden. Zij was inderdaad beeldschoon. Maar zij bleef hardnekkig weigeren. Daarop schoot Atilla haar eigenhandig een pijl door de hals. Zij stierf aan de gevolgen van deze verwonding.

De één veronderstelt nu dat Avia één van Ursula's vriendinnen was, een ander vermoedt zelfs dat zij Ursula's zuster was. Avia geniet verering in Bretagne. In oude tijden was er een gehuchtje St-Avé vlakbij Vannes in de Morbihan. In de plaatselijke parochiekerk worden er enkele relieken van haar bewaard.